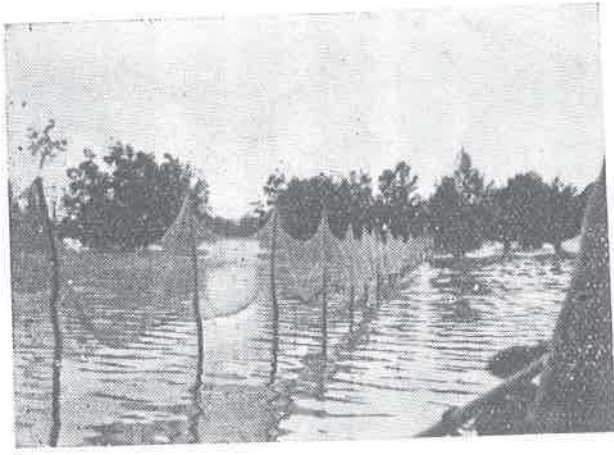

proizvoda preduzeće dobiva iz toga sektora, a i mnogi planovi o budućem intenziviranju ribarske proizvodnje vezani su usko za to važno ribolovno područje.

Nakon duge i uporne borbe, koja je vođena od Ribarske zadruge u Kopačevu, nakon rasformiranja Glavne uprave za ribarstvo NR Hrvatske u Zagrebu i prelaskom Ribolovnog centra u sastav preduzeća za gajenje divljači »JELEN« iz Beograda, izvesni tereni Kopačevskog rita prešli su u iskorišćavanje po-

Nepravilan poduhvat Ribarske zadruge iz Kopačeva
Foto: Babuder

menute ribarske zadruge. Novonastalom situacijom Ribarska zadruga iz Kopačeva ušla je svojim delokrugom u srce Kopačevskog rita, ali su glavni izlazni kanali, gde je najveći ulov prilikom povlačenja ribe u maticu Dunava i Drave, ostali u rukama preduzeća iz Apatina.

U borbi za što veći ulov, Ribarska zadruga iz Kopačeva ne birajući sredstva i ne obazirući se na postojeće propise, izvršila je poduhvat koji po svojoj zamašnosti, dalekosežnosti i posledicama za predu-

zeće u Apatinu, kao i povratak ribljeg mlada u korito reke, može da uđe u istoriske anale. Mrežama čija oka djelomično iznose manje od 2 cm, a najvećim delom oko 2,6—2,8 cm, Ribarska zadruga je izvršila pregrađivanje čitavog rita od 6,5 km i time zadržala, odnosno osigurala za sebe većinu ribe koja je ušla u rit u svrhu mrestenja jer se veći deo terena pogodnih za mrestenje nalazi u tom odrezanom sektoru. Na taj način, onemogućena je migracija spolno zrelih riba, specijalno šarana i soma usled izmene vodostaja i drugih faktora u sve pogodne sektore Kopačevskog rita, što može imati za posledicu smanjenu jačinu mrestenja, a da ne govorimo o potpunom podbacivanju ribolova od strane Ribolovnog centra iz Apatina. Zbog sitnih okana pregradnoj mreži onemogućuje se i povratak ribi ispod minimalne veličine, a i jednom delu ribljeg mlada u korito Dunava i Drave. Prema izjavi samih ribara iz Kopačeva oni imaju pregrađeno oko 50 vagona ribe. Ako se uzme da bi tu količinu koristilo 30 ribara iz Kopačevske zadruge (ostali se bave ribolovom sitnim alatom i to povremeno) i računajući svega 100 din. za kilogram ribe, što iznosi 50 miliona dinara, može se dobiti približna pretpostava o motivima akcije koju su proveli ribari iz Kopačeva.

Sa stručne strane ovaj Zavod je mišljenja da svakvo bezobzirno gazdovanje na tom jedinstvenom ribolovnom sektoru opštredržavnog značaja može imati teških reperkusija na stanje ribljeg bogatstva u Podunavlju, a i susednim ribolovnim sektorima. Neophodno je potrebno da se nađe pravilan izlaz iz te situacije i ubuduće onemogućuje slične pojave. To će se po mišljenju ovog Zavoda postići samo na taj način da se to ribolovno područje radi njegovog opšteg značaja za ribarstvo proglasi rezervatom, s time da se može gospodariti na njemu prema jedinstvenoj gospodarskoj osnovi, sastavljenoj od strane kompetentne ustanove, odnosno stručne komisije. Na taj način osigurala bi se pravilna eksploatacija tog našeg najvažnijeg ribolovnog područja, vodeći strogo računa da se njegova uloga ribljeg plodišta i uzgajališta ribljeg mlada ničim ne okrnjuje, nego čak povećava.

Tri pitanja

KOJE ZNAČENJE IMADU POJEDINE PERAJE ZA BRZINU KRETANJA RIBA?

Prema ispitivanju Regnard-a odstranjivanjem prsne peraje smanjuje se brzina kretanja riba, a odstranjivanjem trbušnih peraja ne menja se njihova brzina plivanja. Najjači uticaj na promjenu brzine kretanja ima repna peraja, jer njenim otklanjanjem nastaje naglo i veliko smanjenje brzine kretanja kod riba. Na osnovu toga se može zaključiti, da je brzina kretanja ovisna prvenstveno od repne peraje.

Ako se peraje odrežu samo s jedne strane to mnogo više donosi štetu brzini kretanja ribe nego kada se one odstrane s obje strane. Neosakaćeni šaran na primer plivao je 50 cm u sekundi, a nakon jednostranog otklanjanja peraja samo još 26 cm u sek. Kada se tom šaranu odrezala peraja i sa druge strane povećao je brzinu na 38 cm.

KOJA JE TO RIBA »BIJELI AMUR«?

Našim je čitaocima vjerovatno manje poznata ova riba. Naročito je interesantno za tu ribu, da se posljednjih godina mnogo proširila u zemljama Azije. Ime je dobila po rijeci Amur, gdje živi u velikim masama. Naučno ime joj je »Ctenophaaryngodon idella (Valenciennes)«. Naročito je interesantno da se ta riba počela na veliko uzgajati u ribnjacima Kine, Indokine, Formoze, Sijama i Malajskog Arhipelaga. Kinezi svake godine puštaju u stajaće vode 11 milijardi ličinaka te ribe. Isto tako ličinke u uzrastu od 15 do 20 dana eksportiraju u inostrane zemlje. Razlogi ovako naglom proširenju te ribe jesu u

tome, što ta riba ima vanredno povoljne uzgojne sposobnosti. Prve dve godine života pod običnim uslovima u otvorenoj vodi naraste do 2,5—3 kg, a u četvrtoj godini 8—10 kg. U ribnjacima, međutim, porast je brži. Ono što naročito odlikuje tu ribu to je njezin način ishrane. Na osnovu proučavanja utvrđeno je da se ona najvećim dijelom hrani višim vodenim biljem. Prema kitajskim podacima ona jede travu, lišće od vrba i drugog drveta, vodeno bilje i dr. U posljednje vrijeme ona se proširuje i u SSSR, gdje je već aklimatizovana u pojedinim vodama. U Izraelu su je prenijeli u pokusne ribnjake za uzgoj šarana. Tu su se također pokazala vanredna svojstva te ribe kako u brzini porasta tako i u veoma dobroj kvaliteti njenog mesa za ishranu.

ČEMU SVE SLUŽI PLIVAJUĆI MJEHUR KOD RIBA?

Pored njegove već iz samog naziva jasne uloge, plivajući mjehur služi kod nekih riba unekoliko i za disanje. Naročito kod riba gdje mjehur ima vezu s jednjakom. To je najlakše utvrditi kod šaranskih riba, koje u tu svrhu izlaze na površinu vode prilikom nestašice kiseonika. Kod gugeča ta veza mjehura s jednjakom ne postoji, već on ima jednu žlijezdu, koja izdvaja gasove iz krvi, te na taj način puni mjehur.

Sadržaj mjehura može biti različit. Kod nekih je u mjehuru vazduh, dok je na primjer kod Ikoregonusa čist azot. Neke ribe imaju u plivajućem mjehuru čist kiseonik, te im on može poslužiti kao rezervoar kod kraće nestašice kiseonika.